

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ

Βουλευτής Μαγνησίας Νέας Δημοκρατίας

ΠΑΒ

125

26/9/2019

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Πρόσφατα έγινα αποδέκτης της συνημμένης έγγραφης επιστολής του Δήμου Νοτίου Πηλίου, στην οποία επισημαίνονται τα σημαντικά λειτουργικά προβλήματα που παρουσιάζονται στις εγκαταστάσεις του Φράγματος Παναγιώτικου.

Συγκεκριμένα, η εμφάνιση ρωγμών στο τοιχίο της στέψης του φράγματος και οι διαρροές στον πόδα του φράγματος που παρουσιάστηκαν από την έναρξη λειτουργίας του έχουν επιδεινωθεί, εντείνοντας την ανησυχία των κατοίκων και των αρχών για την ακαταλληλότητα και την ασφάλεια του έργου.

Παρά τις μελέτες που έχουν γίνει και τις όποιες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών, οι διαρροές εξακολουθούν να είναι αυξημένες, καθιστώντας δυσλειτουργικό ένα φράγμα που καλύπτει τις υδρευτικές ανάγκες των οικισμών του Δήμου Νοτίου Πηλίου.

Εκ των ανωτέρω, αλλά και εκ των συνημμένων εγγράφων συνάγεται, ότι το αρμόδιο υπουργείο οφείλει να μεριμνήσει για την υλοποίηση των αναγκαίων μελετών και τη λήψη ουσιαστικών μέτρων αποκατάστασης του ταμιευτήρα, που αποτελεί έργο πνοής για ολόκληρο το Νότιο Πήλιο.

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2019

Χρήστος Μπουκώρος

✓

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ	Αργαλαστή 17 / 09 / 2019 Αρ. πρωτ : 12363
Ταχ. Δ/ση : 370 06 Αργαλαστή Πληροφορίες : Μανούδης Γιώργος Τηλέφωνο : 24230 54525 FAX : 24230 54575 email: grafeio.dimarxou@dnpiou.gov.gr ydreysi@dnpiou.gov.gr	ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Αχαρνών 2, 10176, Αθήνα <u>Υπ' όψιν:</u> Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μαυρουδή Βορίδη

ΘΕΜΑ: «Φράγμα “Παναγιώτικο” Νοτίου Πηλίου, Μαγνησίας – Χρηματοδότηση μελετών και μέτρων αποκατάστασης του Φράγματος».

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Με το παρόν υπόμνημά μας, θα θέλαμε να σας ενημερώνουμε για ένα σοβαρό ζήτημα που αντιμετωπίζει η παρούσα Δημοτική αρχή και αφορά το Φράγμα «Παναγιώτικο», το οποίο έχει κατασκευαστεί και λειτουργεί από το 2003 στην περιοχή του Νοτίου Πηλίου Μαγνησίας, με σκοπό

- α) την **υδροδότηση** των παραλιακών οικισμών του Δήμου, οι οποίοι και υδροδοτούνται ήδη από το 2010, και μελλοντικά, με την κατασκευή του βόρειου κλάδου, των ορεινών οικισμών, και
- β) την **άρδευση** των αγροτικών εκτάσεων, κυρίως ελαιοδέντρων, που βρίσκονται κατάντη του φράγματος στις περιοχές Ζερβόχια, Άφησος και Κορώπη συνολικής επιφάνειας 4.000 στρ. περίπου. Να επισημανθεί ότι ενώ υπάρχει αγωγός άρδευσης από το Φράγμα μέχρι την Κορώπη, δεν έχει αξιοποιηθεί έως σήμερα καθώς οι αυξημένες απώλειες νερού καθιστούν απαγορευτική τη χρήση του για αυτό τον σκοπό.

Το έργο για την κατασκευή του Φράγματος εντάχθηκε στο Β' ΚΠΣ στο ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΣΑΜ 081/12) με την οριστική μελέτη του φράγματος να ανατίθεται απευθείας στη σύμπραξη του γραφείου μελετών

ενώ ανάδοχος εταιρεία κατασκευής ήταν η». Το συνολικό κόστος του έργου ανήλθε σε 8,2 εκατ. € ενώ, μαζί με τα συνοδά έργα (εγκαταστάσεις διωλιστηρίων, κεντρικός αγωγός, δεξαμενές οικισμών και αντλιοστάσια Τρικεριού), το κόστος ξεπέρασε τα 13 εκ. ευρώ. Διευθύνουσα Υπηρεσία Κατασκευής του φράγματος ήταν το Τμήμα Εποπτείας Υδραυλικών Έργων της ΔΕΚΕ της Περιφέρειας Θεσσαλίας με Τεχνικό Σύμβουλο του έργου τη Δ/ση Ανάπτυξης Υδροηλεκτρικών Έργων ΚΕΥΕ Θεσσαλίας, ΔΕΗ, και το έργο υλοποιήθηκε με ευθύνη της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Να αναφέρουμε ότι δεν έχει γίνει ακόμα διοικητική παραλαβή του έργου από το Δήμο Ν. Πηλίου αλλά ούτε και από την Περιφέρεια

Θεσσαλίας και για το λόγο αυτό οι εγγυητικές επιστολές δεν έχουν επιστραφεί στην κατασκευάστρια εταιρεία. Το εν λόγω έργο έχει παραδοθεί από την Περιφέρεια Θεσσαλίας στο Δήμο Ν. Πηλίου προς χρήση.

Το φράγμα κατασκευάστηκε την περίοδο 1999 έως 2003 ενώ η πλήρωση του ταμιευτήρα του φράγματος ξεκίνησε στις 21/9/2003 με την έμφραξη της σήραγγας εκτροπής. Πρόκειται για φράγμα λιθόριπτο με ανάντη πλάκα από σκυρόδεμα, ύψους 41 μέτρων, συνολικής ωφέλιμης χωρητικότητας ταμιευτήρα 1.620.000m³.

Θα πρέπει τονιστεί ότι το Φράγμα «Παναγιώτικο» αποτελεί έργο πνοής για το σύνολο του Νοτίου Πηλίου καθώς:

- 1) με τη σύνδεση των οικισμών με το κεντρικό δίκτυο επιλύεται το χρόνιο πρόβλημα της έλλειψης ή μειωμένης παροχής νερού που υπάρχει σε πολλούς οικισμούς ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο με αποτέλεσμα τις παρατεταμένες διακοπές νερού.
- 2) η σύνδεση των οικισμών με το δίκτυο του Φράγματος δίνει τη δυνατότητα αναστολής της λειτουργίας των υφιστάμενων υδρευτικών γεωτρήσεων με αποτέλεσμα τη σταδιακή αποκατάσταση του υδροφόρου ορίζοντα (άνοδος της στάθμης του) στην ευρύτερη περιοχή.
- 3) δίνεται η δυνατότητα παροχής νερού το οποίο είναι απόλυτα ελεγχόμενο και χλωριωμένο ενώ, λόγω του καινούργιου κεντρικού δικτύου, το παρεχόμενο νερό δεν έρχεται σε επαφή με εξωγενείς μολυσματικούς παράγοντες.
- 4) μειώνεται το κόστος παραγωγής πόσιμου νερού καθώς η λειτουργία των διυλιστηρίων στο Φράγμα αλλά και η διανομή του νερού βασίζεται, κατά κύριο λόγο, στη δύναμη της βαρύτητας (υψομετρική διαφορά) ενώ, ταυτόχρονα, έχουμε μείωση του κόστους λόγω αναστολής της λειτουργίας των υδρευτικών γεωτρήσεων.
- 5) σε ό,τι αφορά την άρδευση, η αξιοποίηση της θα επιφέρει αύξηση της απόδοσης των ελαιοδένδρων, ενίσχυση του πρωτογενή τομέα και ,κατ' επέκταση, της οικονομικής ζωής στην περιοχή.

- **Αδειοδότηση του Φράγματος «Παναγιώτικο»**

- 1) Για την κατασκευή και τη λειτουργία του Φράγματος «Παναγιώτικο» έχει εκδοθεί η υπ' αρ. 42317/15.7.1997 Απόφαση η οποία ίσχυε μέχρι 31/12/2007. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι, με βάση τα στοιχεία που διαθέτουμε, για τη συγκεκριμένη Απόφαση δεν εκπονήθηκε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αλλά στηρίχθηκε σε παλιότερη ΜΠΕ και περιβαλλοντικούς όρους για φράγμα το οποίο ποτέ δεν κατασκευάστηκε. Συνεπώς, το Φράγμα «Παναγιώτικο» ως έχει κατασκευαστεί και λειτουργεί στη σημερινή του θέση στερείται περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Κατά συνέπεια θα πρέπει να υποβληθεί φάκελος για την έκδοση περιβαλλοντικών όρων του έργου.
- 2) Σε ό,τι αφορά την άδεια χρήσης νερού για το Φράγμα Παναγιώτικο, έχει εκδοθεί η υπ' αρ. πρ. 3129/175703/23.11.2010 Απόφαση η οποία ίσχυε μέχρι τις 30/10/2013. Για την ανανέωση της άδειας χρήσης νερού και, κατ' επέκταση, να είναι δυνατή η υλοποίηση οποιουδήποτε υδραυλικού έργου το οποίο σχετίζεται με το Φράγμα, θα πρέπει να ανανεωθούν πρώτα οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου.

- **Προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία του Φράγματος**

Από την έναρξη της λειτουργίας του Φράγματος έχουν εντοπιστεί ορισμένα προβλήματα τα οποία έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια. Τα προβλήματα αυτά, εν συντομία, αφορούν:

α) στην εμφάνιση ρωγμών στο τοιχίο της στέψης του Φράγματος η οποίες εντοπίστηκαν πριν την έμφραξη της σήραγγας εκτροπής και διευρύνθηκαν κατά τη διάρκεια πλήρωσης του ταμιευτήρα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι την τελευταία διετία έχουν δημιουργηθεί νέες ρωγμές στο τοιχίο της στέψης του Φράγματος, γεγονός που εντείνει την ανησυχία σε ότι αφορά την ασφάλεια του έργου.

β) στις διαρροές στον πόδα του Φράγματος οι οποίες εμφανίστηκαν αμέσως μετά την έμφραξη της σήραγγας εκτροπής αλλά με την πλήρωση του Φράγματος οι διαρροές αυτές τετραπλασιάστηκαν. Πιο συγκεκριμένα, οι διαρροές από $14\text{m}^3/\text{h}$ έφτασαν τα $56\text{m}^3/\text{h}$ κατά τη χρονική περίοδο 2003-2006 ενώ τα τελευταία 7 χρόνια, κατά τα οποία γίνεται συστηματική μέτρηση των διαρροών, η μέγιστη τιμή έχει φτάσει τα $385\text{m}^3/\text{h}$.

Η διερεύνηση και επίλυση των παραπάνω, σημαντικών, προβλημάτων αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τη συνέχιση της λειτουργίας του Φράγματος καθώς, ήδη, οι αυξημένες διαρροές έχουν καταστήσει αναγκαία τη συλλογή και μεταφορά τους στον ταμιευτήρα προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των οικισμών του Νοτίου Πηλίου. Το μέτρο αυτό είναι προσωρινού χαρακτήρα καθώς η συνεχιζόμενη αυξητική τάση των διαρροών με το χρόνο μελλοντικά θα το καταστήσει οικονομικά επιζήμιο και λειτουργικά μη αποτελεσματικό.

- **Ενέργειες του Δήμου Νοτίου Πηλίου**

Για την αντιμετώπιση των εν λόγω προβλημάτων έγιναν τα εξής:

1) Υπήρξε επικοινωνία (αλληλογραφία αλλά και επιτόπιες επισκέψεις) με την Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Μαγνησίας, την Περιφέρεια Θεσσαλίας αλλά και τον Τεχν. Σύμβουλο της ΔΕΗ - ΚΕΨΕ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, με σκοπό την ενημέρωσή τους και τη δρομολόγηση λύσης. Παράλληλα, τόσο η πολιτική ηγεσία όσο και η Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου έχουν ενημερωθεί εγγράφως για το συγκεκριμένο πρόβλημα.

2) Το Σεπτέμβριο του 2012 πραγματοποιήθηκε υποβρύχια βιντεοσκόπηση από δύτες στη λίμνη με την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σε ότι αφορά τη κατάσταση της ανάντης πλάκας σκυροδέματος του Φράγματος.

3) Σε συνεργασία με την Περιφέρεια Θεσσαλίας ανατέθηκε στο γεωλόγο Πουλτσίδα Μιχάλη η εκπόνηση γεωφυσικής έρευνας στο Φράγμα με σκοπό τη διερεύνηση για την ύπαρξη ρωγμής στο σώμα του Φράγματος ως πιθανό αίτιο διαρροής η οποία και ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2014. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη έρευνα η μετακίνηση που συμβαίνει στη στέψη του Φράγματος δεν είναι απλά διεύρυνση του αρμού συστολής του τοιχίου στέψης αλλά πλήρης αποκόλληση των τμημάτων της στέψης (εκατέρωθεν του αρμού συστολής) με σχετική κίνηση σε τρία επίπεδα. Επίσης, οι διαρροές αυτές οφείλονται σε αποτυχία της κουρτίνας των τσιμεντενέσεων στη βάση της πλίνθου.

4) Στο πλαίσιο των ενεργειών για την αποκατάσταση των Φράγματος έχει συνταχθεί από τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Μαγνησίας, πλήρης Τεχνικός Φάκελος για τις Μελέτες «Αποκατάσταση του Φράγματος Παναγιώτικο».

5) Έχει διαβιβαστεί στο Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων το σύνολο των εγγράφων με τις ενέργειες που έχουν γίνει από το Δήμο Νοτίου Πηλίου σχετικά με τη διαρροή στο Φράγμα «Παναγιώτικο» καθώς και τις απαντήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

6) Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε στηριζόμενη στα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη γεωφυσική έρευνα καθώς και σε στοιχεία από τις διαθέσιμες μελέτες συνέταξε πόρισμα σε ό,τι αφορά τις αστοχίες στην κατασκευή του Φράγματος.

7) Από την Ελληνική Επιτροπή Μεγάλων Φραγμάτων (Ε.Ε.Μ.Φ.) συγκροτήθηκε επιτροπή με σκοπό την εξεύρεση λύσης για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων τα οποία θέτουν σε κίνδυνο τη λειτουργία του Φράγματος «Παναγιώτικο».

8) Τέλος, πραγματοποιείται συνεχής καταγραφή δεδομένων (όγκος νερού διαρροής, στάθμη λίμνης, ύψος βροχόπτωσης-εξάτμισης) προκειμένου να μελετηθεί η συμπεριφορά του φράγματος σε ό,τι αφορά την απώλεια νερού δεδομένου ότι ιδιαίτερα κατά την περίοδο του χειμώνα - άνοιξης παρουσιάζει αυξητική τάση.

- Μέτρα αντιμετώπισης

Με βάση τις παραπάνω τεχνικές εκθέσεις προκύπτει ότι απαιτείται:

Α) Σύμφωνα με τον Τεχνικό Φάκελο που έχει συνταχθεί από τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Μαγνησίας για την αποκατάσταση του Φράγματος Παναγιώτικο, απαιτείται η εκπόνηση των κάτωθι μελετών:

- 1) σύνταξη μητρώου έργου (εκτιμ. κόστος 50,584.50 €)
- 2) μελέτη θραύσης φράγματος – πλημμυρικού κύματος (εκτιμ. κόστος 16,861.50 €)
- 3) μελέτη διευθέτησης κοίτης πλησίον υπερχειλιστή και οικίσκου χειρισμού δικλείδων – ταχυδιωλιστηρίου (εκτιμ. κόστος 51,026.65 €)
- 4) μελέτη ευστάθειας πρανών δεξιού αντερείσματος λεκάνης ηρεμίας υπερχειλιστή (εκτιμ. κόστος 16,205.77 €)
- 5) μελέτη ευστάθειας πρανών αριστερού αντερείσματος ταχυδιωλιστηρίου (εκτιμ. κόστος 31,195.20 €)
- 6) υδραυλική μελέτη επιφανειακή απορροών υφιστάμενων οδών (εκτιμ. κόστος 8,112.38 €)
- 7) μελέτη αντιμετώπισης φερτών υλικών (εκτιμ. κόστος 19,671.75 €)
- 8) μελέτες αντιμετώπισης κατολισθητικών φαινομένων στον ταμιευτήρα (εκτιμ. κόστος 14,306.25 €)
- 9) έλεγχος ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων (εκτιμ. κόστος 16,861.50 €)
- 10) περιβαλλοντικές μελέτες (εκτιμ. κόστος 5,895.50 €)
- 11) σύνταξη κτηματογράφησης (εκτιμ. Κόστος 19,998.40 €)
- 12) σύνταξη τευχών δημοπράτησης (εκτιμ. κόστος 18,617.55 €)

Το συνολικό κόστος των παραπάνω μελετών ανέρχεται σε **309,144.45 €**

Β) Σύμφωνα με την εκπονηθείσα Γεωφυσική Έρευνα απαιτείται

- 1) ενόργανη τοπογραφική αποτύπωση του φράγματος με τη χρήση κατάλληλου γεωδαιτικού συστήματος καθώς και παρακολούθηση και σύγκριση με την αρχική του θέση, πριν δηλαδή την εκδήλωση των διαρρήξεων και την πλήρωση του ταμιευτήρα (εκτιμ. κόστος **10,000 €**)

2) τη διενέργεια νέας λεπτομερούς νεοτεκτονικής – σεισμοτεκτονικής μελέτης με στόχο την αποτίμηση της ενεργότητας – μετακινήσεων των ρηγμάτων που επηρεάζουν τη θέση θεμελίωσης του φράγματος και την εκτίμηση των αναμενόμενων σεισμικών κινήσεων από την πιθανή ενεργοποίησή τους (εκτιμ. κόστος 30,000 €)

3) την εγκατάσταση δύο επιταχυνσιογράφων, ένα στη στέψη και ένα στον πόδα-βάση του φράγματος με στόχο την αποτύπωση της δυναμικής παραμόρφωσης και απόκρισης του φράγματος και κυρίως την ανάλυση της συμπεριφοράς του σε περίπτωση σεισμικής δόνησης (εκτιμ. κόστος 50,000 €)

4) την ασφαλιτόστρωση της στέψης του φράγματος για τη διευθέτηση των όμβριων υδάτων (εκτιμ. κόστος 20,000 €)

Γ) Σύμφωνα με το πόρισμα της Ε.Ε.Μ.Φ., η μόνη μέθοδος προκειμένου να διερευνηθεί με επιτυχία η προέλευση των διαρροών είναι η εκκένωση του ταμιευτήρα και η επιθεώρηση της πλάκας και του επιχώματος κάλυψής της. Είναι πάρα πολύ πιθανό να απαιτηθεί η αφαίρεση του επιχώματος που καλύπτει το κατώτερο τμήμα της πλάκας ώστε να μπορεί να γίνει πλήρης επιθεώρηση της πλίνθου. Για την πραγματοποίηση των ανωτέρω απαιτείται η σύνταξη σαφών οδηγιών/μελέτης για τους τρόπους άντλησης κάτω από τη στάθμη του τελευταίου αγωγού υδροληψίας, την πιθανή αποκατάσταση της εκτροπής του ποταμού, τις μεθόδους επέμβασης ανάλογα με τα σενάρια προέλευσης των διαρροών κτλ. Τα μέτρα θα περιλαμβάνουν μεθόδους στεγανοποίησης της πλάκας, επισκευής των αρμών, τσιμεντενέσεων κατά μήκος της πλίνθου κτλ. Το αντικείμενο αυτό θα πρέπει να ανατεθεί σε ειδικό έμπειρο μελετητή ο οποίος θα εκτιμήσει και το κόστος των παραπάνω μελετών και εργασιών.

Δ) Τέλος, με δεδομένο ότι το έργο στερείται περιβαλλοντικής αδειοδότησης, είναι απαραίτητη η εκπόνηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έκδοση Περιβαλλοντικών Όρων (εκτιμ. κόστος 30.000€)

Κατόπιν των παραπάνω παρακαλούμε όπως προβείτε άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων μελετών και μέτρων αποκατάστασης, συνολικού εκτιμώμενου κόστους 450.000€ (μη συμπεριλαμβανομένου του κόστους εκκένωσης και αποκατάστασης του ταμιευτήρα), όπως αυτά αναφέρονται στον Τεχνικό Φάκελο που έχει συνταχθεί από τη Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Μαγνησίας, στο πόρισμα της Ε.Ε.Μ.Φ. καθώς και στη Μελέτη Γεωφυσικής Έρευνας.

Με τιμή

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΙΤΖΙΚΟΣ

Συν/να (σε ηλεκτρονική μορφή) :

- 1) Γεωφυσική έρευνα στο Φράγμα Παναγιώτικο
- 2) Τεχνικός Φάκελος για τις Μελέτες «Αποκατάσταση του Φράγματος Παναγιώτικο»,
- 3) Πόρισμα του ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε.
- 4) Πόρισμα της Ελληνικής Επιτροπής Μεγάλων Φραγμάτων.